

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a 2008. év december hó 18. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ÍTÉLETET:

A lopás vétsége miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 2008. év április hó 22. napján kihirdetett **25.Bf.XIII.5571/2008/3.** számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat az ellene lopás vétsége miatt (Btk. 316.§ (1) és (2) bekezdés I. tétel) emelt vád alól felmenti. A tulajdon elleni szabálysértés miatt az eljárást megszünteti.

A harmadfokú eljárás során felmerült 3.000 (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2007. év október hó 18. napján kelt 23.B.XIII.722/2007/4. számú ítéletével a vádlottat az ellene lopás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Megállapította, hogy a vádlott elkövette a tulajdon elleni szabálysértést, ezért őt 30.000,- forint pénzbírággal sújtotta azzal, hogy a pénzbírágot meg nem fizetése esetén 3.000,- forintoként kell egy-egy napi elzárásra átváltoztatni.

Az elsőfokú bíróság az alábbi tényállást állapította meg:

A vádlott 2006. év december hó 11. napján 17 óra körül az áruház budapesti házszám alatti üzletében egy Thomson típusú 25.000,- forintért kínált DVD készülékre egy olcsóbb 8.999,- forintos Philips DVD lejátszó árcéduláját ragasztotta azért, hogy ilyen módon a kiválasztott Thomson DVD-t olcsóbban tudja megvásárolni. A vádlott az árcímke átragasztásával az áruház pénztárosát ejtette tévedésbe, a szándéka is ez volt.

A pénztárnál a vádlott 8.999,- forintot, az egyébként 25.000,- forint értékű műszaki cikkért 16.001,- forinttal kevesebbet akart fizetni. Az áruházak Rt-nek okozott kár 16.001,- forint, mely a tettenérés folytán megtérült.

A jogi indokolás keretében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a vádlott a terméken a címkét a tévedésbe ejtés szándékával ragasztotta át és vitte a pénztárhoz, abban bízva hogy a pénztáros ezt nem veszi észre, és olcsóbban tudja megvenni a készüléket.

A vádlott szándéka nem a jogtalan eltulajdonítás volt, hanem az, hogy olcsóbban vásárolja meg az eladni szándékozott DVD lejátszót és cselekményével a pénztárost ejtette tévedésbe, aki csak a vonalkód alapján viszi a pénztárgépbe az adott termék árát. Ezt a vádlott is jól tudta, és így akart 16.001,- forinttal kevesebbet fizetni a termékért.

A csalással okozott kár tehát a 8.999,- és a 25.000,- forint különbsége, 16.001,- forint, mely összeg a vádlottnál jogtalan haszonként jelentkezett.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére téves minősítésért, a kisebb értékre elkövetett lopás vétségében a bűnösség megállapításáért és büntetés kiszabásáért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Főügyészség a Bfel.28.257/2007/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta és indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségét lopás vétségében állapítsa meg és vele szemben szabjon ki pénzbüntetést.

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2008. év április hó 22. napján kelt 25.Bf.XIII.5571/2008/3. számú ítéletével a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2007. év október hó 18. napján kihirdetett 23.B.XIII.722/2007/4. számú ítéletét megváltoztatta. A vádlottat bűnösnek mondta ki lopás vétségében, (Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés I. fordulata). Ezért őt 300 napi tétel, napi tételenként 200,- forint, összesen 60.000,- forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell fogházbüntetésre átváltoztatni.

A másodfokú bíróság a jogi indokolásában kifejtette, hogy a vádlott szándéka 25.000,- forint értékű DVD készülék megszerzésére irányult. Kétségtelen, hogy magatartása megtévesztő elemeket is tartalmazott, amikor a dobozokat átcímkézte, ez azonban a jogtalan eltulajdonítást célzó elvétel megkönnyítését szolgálta.

Az elhatárolás szempontjából döntő jelentősége annak van, hogy amíg a csalási cselekménynél a sértett önmaga rendelkezik a dolog átadásáról, addig a lopásnál az elkövető a sértett tudta nélkül jut az eltulajdonítani kívánt vagyontárgyhoz (BH.648/1994). A vádlott a 25.000,- forint értékű műszaki cikket **eltulajdonította**, az általa kifizetett 8.999,- forint pedig a kár részbeni megtérülteként lenne értékelendő. Erről akkor beszélhetnénk, ha a vádlottnak sikerült volna a műszaki cikket véglegesen birtokában tartani, s az nem került volna vissza a tulajdonoshoz. A másodfokú bíróság megjegyezte, hogy a csalási cselekményhez megkövetelt megtévesztő magatartás sokszor szükségképpen együtt jár bizonyos anyagi befektetéssel, már pedig ismert olyan bírói gyakorlat is, amely szerint ezt a vádlott által befektetett összeget is az okozott kár megtérült részeként kezeli. Így abban az esetben is bűncselekmény és nem szabálysértés valósult volna meg, ha a cselekmény csalás lenne.

Az ítélet ellen a vádlott felmentésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség 2008. év július hó 17. napján kelt BF.509/2008. számú írázatában a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott védője a nyilvános ülésen kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével ért egyet, elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan az alkalmazott joghátrány enyhítését indítványozta.

A vádlott személyi körülményeivel kapcsolatban elmondta, hogy jelenleg munkanélküli. Nyilatkozta továbbá, hogy a DVD készülék nem volt dobozban.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a nyilvános ülésen a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, mert álláspontja szerint a minősítés és a kiszabott pénzbüntetés is törvényes.

_____ 0 _____

A Fővárosi Ítéltábla a másodfellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első-, és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387. §-ának (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az első-, és a másodfokú bíróság az eljárást a vonatkozó perrendi szabályok szerint kellő alaposággal és körültekintéssel folytatta le. Az elsőfokú bíróság feltárta a vád tárgyává tett cselekmény elbírálásához szükséges bizonyítékokat és azokat okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek szem előtt tartásával értékelte, mérlegelte, és nem tévedett, nem vétett logikai hibát a már megállapított tényekből további tényekre vont következtetés levonásakor sem.

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlotti előadással szemben a tanúvallomások alapján állapította meg a tényállást és a cselekmény elkövetését bizonyítottnak látta.

Az ítélet tábla a Be. 388. §-ának (2) bekezdésére tekintettel azonban az iratok tartalma alapján szükségesnek tartotta a tényállás kiegészítését, mert - a jogi minősítés szempontjából jelentős - egyes ténymegállapításokat az elsőfokú bíróság ítéletszerkesztési hiba folytán az ítélet indokolása körében rögzített.

- Mindkét termék leértékelt áru volt, egyik sem volt dobozban.
- A vádlott a Thomson típusú DVD készüléket a kezében tartva, csomagolás nélkül vitte a pénztárhoz, ahol 8.999,- forintot kifizetett (1-es, 2-es tanúk vallomása (elsőfokú ítélet 2. oldal 4. és 6. bekezdés 3. oldal 1. bekezdés),
- A harmadfokú bíróság ugyanakkor kirekeszti az elsőfokú ítéleti tényállásból a jogi indokolás körébe tartozó azon elsőbírői megállapítást, hogy a vádlott „a pénztárost ejtette tévedésbe, a szándéka is ez volt”.

Az így kiegészített és helyesbített tényállás már mentes a Be. 351. §-ának (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, tehát megalapozott.

Következésképp ez az ítéleti tényállás a Be. 388. §-ának (1) bekezdése alapján irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság ítéletében eleget tett indokolási kötelezettségének. Kellő részletességgel adott számot arról, hogy mely bizonyítékokat, mely részükben és miért fogadott el, illetve melyeket mely részükben és miért nem tartott valósnak.

A megalapozottan megállapított tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére és a vádlott cselekményét törvényesen minősítette a tulajdon elleni szabálysértés keretében csalásnak. Ellenben nem osztotta a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletében részletezett azon jogi okfejtést, amelynek eredményeként a vádlotti cselekményt kisebb értékre elkövetett lopás vétségének minősítette.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott a csomagolatlan DVD készüléket címkézte át, ellentétben a másodfokú bíróság azon megállapításával, hogy „a dobozokat átcímkézte” (másodfokú ítélet 2. oldal 1. bekezdés).

Így a másodfokú bíróság által felhívott BH. 1994.648. számú eseti döntés sem lehet az adott ügyben irányadó. A BH-ban közzé tett döntés tényállása szerint a terhelt egy csilláros dobozba rejtett 29.900,- forint értékű videomagnót kívánt az önkiszolgáló rendszerű áruházból a csillár 1.500,- forint értékében - kivinni. Az állandósult bírói gyakorlat szerint pedig a videomagnó ilyen módon történő elrejtésével az elkövető az idegen dolgot kivonta a sértett birtokából, rendelkezési köréből így, az elkövetési tevékenységét, **az elvételt befejezte** mielőtt a pénztárhoz ért volna. Olyan sajátos birtok állapotot hozott létre az elkövető, amelyről csak ő bírt

tudomással és a tulajdonost megfosztotta attól, hogy a vagyontárggyal rendelkezzen.

Ezzel szemben az adott ügyben a vádlott a DVD készüléket nem rejtette el, azt megtévesztő csomagolás nélkül, a kezében vitte a pénztárhoz. Magatartása egyértelműen arra irányult, hogy a vonalkód átcserélésével a sértett önmaga (az üzlet) rendelkezze a tévedésbe ejtés hatására a vagyontárgy átadásáról és a lejátszót az eredeti vételárnál olcsóbban tudja megvásárolni. A vonalkód szerinti 8.999,- forint kifizetésével pedig a csalási cselekmény befejezetté vált.

Nem osztotta a harmadfokú bíróság a Fővárosi Bíróság azon jogi álláspontját sem, hogy a vádlott által investált összeget az okozott kár megtérült részeként kell kezelni.

A Btk. 137. § 5. pontja értelmében a kár a bűncselekménnyel a vagyonban okozott értékcsökkenés. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az okozott kár a vádlott által ténylegesen kifizetett 8.999,- forint és a műszaki cikk eredeti ára a 25.000,- forint különbsége, összesen 16.001,- forint. A vádlottnál így a 16.001,- forint jelentkezett jogtalan haszonként és a sértett tévedésbe ejtésével ilyen összegű megtérült kárt okozott, ellenben nem okozott kárt a sértettnek a vagyon elleni cselekmény elkövetéséhez szükséges befektetésével.

A fent kifejtettek alapján a harmadfokú bíróság maradéktalanul egyetértve az elsőfokú bíróság törvényes jogi minősítésével, és a Be. 398. §-a szerint a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.

A vádlottat az ellene a Btk. 316. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétségének vádjá alól a Btk. 331. § (1) bekezdése alapján felmentette. Egyben a Be. 337. § (1) bekezdése szerint elbírált az 1999. évi LXIX törvény (továbbiakban Sztv.) 157. § (1) bekezdés b./ pontjában meghatározott tulajdon elleni (csalás) szabálysértést. Az Sztv. 11. § (7) bekezdése akként rendelkezik, hogy a cselekmény elkövetésétől számított 2 év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak. Az irányadó tényállás szerint a vádlott a cselekményét 2006. év december hó 11. napján követte el. Az Sztv. 84. § g./ pontja értelmében a szabálysértési hatóság az eljárást megszünteti, ha az elévülés miatt nincs helye felelősségre vonásnak.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a szabálysértési törvényben meghatározott abszolút elévülési határidő 2008. év december hó 11. napján eltelt, ezért a harmadfokú bíróság a vádlottal szemben a tulajdon elleni szabálysértés miatti eljárást a fenti rendelkezés értelmében megszüntette.

A bűnügyi költség viseléséről rendelkezés a Be. 381. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2008. év december hó 18. napján

Dr. Nehrer Péter s.k. Máziné dr. Szepesi Erzsébet s.k. Miszlayné dr. Lányi Éva s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

A Fővárosi Bíróság 25.Bf.XIII.5.571/2008/3. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bhar.219/2008/5. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Budapest, 2008. év december hó 18. napján

. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő